

DOI 10.58423/2786-6742/2025-8-427-446

ETO 657.1:658.115

Oxána PÉRCSI

Számvitel és Auditálás Tanszék oktatója,
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola,
Beregszász, Ukrajna

ORCID ID: [0000-0003-4514-721X](https://orcid.org/0000-0003-4514-721X)

e-mail: percsi.oxana@kmf.org.ua

A KÖLTSÉGVETÉSI INTÉZMÉNYEK SZÁMVITEL DIGITALIZÁLÁSÁNAK JELLEMZŐI A DECENTRALIZÁCIÓ FÜGGVÉNYÉBEN (KÁRPÁTALJA PÉLDÁJÁN)

Absztrakt. A digitális technológiák modern, dinamikus fejlődése jelentős hatással van a gazdaság minden területére, különös tekintettel a költségvetési intézmények – a közpénzek fő kezelőinek – számvitelére és beszámolására. A digitalizáció körülményei között szükségessé válik a számviteli folyamatok hatékonyságának növelése, a pénzügyi műveletek feldolgozásának felgyorsítása, az átláthatóság biztosítása és a hibák kockázatának csökkentése. Az információs rendszerek és az elektronikus dokumentumkezelés bevezetése lehetővé teszi a számviteli szolgálatok munkájának optimalizálását, megkönnyítve a pénzügyi kimutatások elkészítésének folyamatát, a költségvetési források ellenőrzését, valamint az állami szervekkel való együttműködést. A költségvetési intézmények számvitelének digitalizálása, az információs támogatás integrációja és az elektronikus dokumentumkezelésre való átállás új tudományos kutatásokat igényel, amelyek célja egy olyan információs rendszer tanulmányozása, amely biztosítja a számviteli és beszámolási folyamat teljes optimalizálását. A cikk célja a költségvetési intézmények számvitelének sajátosságainak tanulmányozása a digitalizáció kontextusában Kárpátalja példáján, valamint a digitális technológiák számvitelre, a számviteli folyamatok automatizálására, a pénzügyi kimutatások pontosságának és hatékonyságának növelésére gyakorolt hatásának elemzése. A tanulmány ismerteti a költségvetési intézmények számvitelének alapelveit. Elemzésre került a költségvetési intézmények számvitelének jogszabályi megfelelése a digitalizáció alapelveivel összhangban. Meghatározásra került a 2020-as közigazgatási-területi reform szerepe a helyi pénzügyi irányítás megváltozásában Kárpátalján. Bemutatásra került tíz számviteli és jelentéstételi szoftvertermék a költségvetési intézmények számára (MASTER: Költségvetési intézmények, M.E.Doc, Fit-Budget, ISpro, Debet Plus, Crystal Finance Millennium, Egységes Költségvetéskezelési Információs Rendszer, LOGICA, Elektronikus Adózói Fiók, E-Jelentés). A költségvetési intézmények számviteli és jelentéstételi szoftverek elemzése alapján megállapítható, hogy a modern információs rendszerek jelentősen növelik a pénzügyi irányítás hatékonyságát. Segítik a folyamatok automatizálását, minimalizálják a hibákat, biztosítják a gyors interakciót a kormányzati szervekkel, valamint elősegítik a pénzügyi átláthatóságot.

Kulcsszavak: számvitel, költségvetési intézmények, digitalizáció, digitális technológiák, számviteli folyamatok, pénzügyi kimutatások, költségvetés, Kárpátalja.

JEL Classification: M 41

Анотація. Сучасний динамічний розвиток цифрових технологій суттєво впливає на всі сфери економіки, зокрема на бухгалтерський облік і звітність у бюджетних установах, які є основними розпорядниками державних коштів. В умовах діджиталізації виникає необхідність

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

підвищення ефективності облікових процесів, прискорення обробки фінансових операцій, забезпечення прозорості та зниження ризиків помилок. Впровадження інформаційних систем і електронного документообігу дає змогу оптимізувати роботу бухгалтерських служб, спрощуючи процес складання фінансової звітності, контроль за бюджетними коштами та взаємодію з державними органами. Діджиталізація обліку в бюджетних установах, зокрема поєднання інформаційних забезпечень та перехід на електронний документообіг, потребує нових наукових розробок, спрямованих на дослідження інформаційної системи, що забезпечить повністю оптимізований процес ведення бухгалтерського обліку, складання та подання звітності. Метою статті є дослідження особливостей бухгалтерського обліку в бюджетних установах в умовах діджиталізації на прикладі Закарпатської області, зокрема аналіз впливу цифрових технологій на ведення бухгалтерського обліку, автоматизацію облікових процесів, підвищення точності та оперативності фінансової звітності. Охарактеризовано принципи бухгалтерського обліку в бюджетних установах. Проаналізовано відповідність основних аспектів нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку в бюджетних установах принципам діджиталізації. Визначено роль адміністративно-територіальної реформи 2020 року у зміні підходів до фінансового управління на місцевому рівні Закарпатської області. Охарактеризовано десять програмних продуктів для бухгалтерського обліку і звітності в бюджетних установах (MASTER: Бюджетні установи, М.Е.Дос, Fit-Бюджет, ISpro, Дебет Плюс, ПК «Crystal Finance Millennium», Єдина інформаційна система управління бюджетом (ЄІСУБ), АІС «LOGICA», Електронний кабінет платника податків, АС «Є-Звітність»). Аналіз програмних продуктів для ведення бухгалтерського обліку та звітності в бюджетних установах показав, що сучасні інформаційні системи значно підвищують ефективність фінансового управління. Вони допомагають автоматизувати процеси, мінімізувати помилки, забезпечують швидку взаємодію з державними органами та сприяють прозорості фінансів.

Ключові слова: бухгалтерський облік, бюджетні установи, діджиталізація, цифрові технології, облікові процеси, фінансова звітність, бюджет, Закарпатська область.

Abstract. The modern dynamic development of digital technologies significantly affects all areas of the economy, in particular, accounting and reporting in budgetary institutions, which are the main managers of public funds. In the context of digitalization, there is a need to increase the efficiency of accounting processes, accelerate the processing of financial transactions, ensure transparency and reduce the risks of errors. The introduction of information systems and electronic document management makes it possible to optimize the work of accounting services, simplifying the process of preparing financial statements, control over budgetary funds and interaction with state bodies. The digitalization of accounting in budgetary institutions, in particular the combination of information support and the transition to electronic document management, requires new scientific developments aimed at researching an information system that will ensure a fully optimized process of accounting, preparation and submission of reports. The purpose of the article is to study the features of accounting in budgetary institutions in the context of digitalization using the example of the Transcarpathian region, in particular, the analysis of the impact of digital technologies on accounting, automation of accounting processes, and increasing the accuracy and efficiency of financial reporting. The principles of accounting in budgetary institutions are characterized. The compliance of the main aspects of the regulatory and legal support of accounting in budgetary institutions with the principles of digitalization is analyzed. The role of the 2020 administrative and territorial reform in changing approaches to financial management at the local level of the Transcarpathian region is determined. Ten software products for accounting and reporting in budget institutions are characterized (MASTER: Budgetary Institutions, M.E.Doc, Fit-Budget, ISpro, Debet Plus, Crystal Finance Millennium, Unified Budget Information System (UBIS), LOGICA, Taxpayer's Electronic Cabinet, E-Reporting). The analysis of software products for accounting and reporting in budget institutions showed that modern information systems significantly increase the efficiency of financial management. They help automate processes,

minimize errors, ensure rapid interaction with government agencies, and promote financial transparency.

Keywords: *accounting, budgetary institutions, digitalization, digital technologies, accounting processes, financial reporting, budget, Transcarpathian region.*

A probléma általános megfogalmazása. A modern információs technológiák aktívan átalakítják a számvitel rendszerét a költségvetési intézményekben. Az automatizáció, az elektronikus dokumentumkezelés és a digitális platformok jelentősen növelik a pénzügyi irányítás átláthatóságát és hatékonyságát. Ugyanakkor Kárpátalja költségvetési intézményei bizonyos kihívásokkal szembesülnek, amelyek a digitális infrastruktúra hiányosságaival, a szakképzett munkaerő hiányával és a szabályozási keretek fejlesztésének szükségességével kapcsolatosak.

Kárpátalján 1348 költségvetési forrással rendelkező (költségvetési alapkezelő) és azokat felhasználó intézmény (kedvezményezett) található [27]: 159 – az állami költségvetés szintjén (állami szervek, oktatási, egészségügyi, kulturális intézmények stb.); 1189 – a helyi költségvetés szintjén (önkormányzati szervek, közintézmények, iskolák, kórházak és egyéb intézmények). A számvitel digitalizációjának körülményei között ez a felosztás további követelményeket támaszt a szoftverekkel, a folyamatok automatizálásával, valamint a költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével szemben.

A legújabb kutatások és publikációk elemzése. A költségvetési intézmények számviteli rendszerének szervezésével olyan neves kutatók foglalkoztak, mint Atamas P. [8], Benko I., Hutsailiuk L. [9], Maksimova V. [17], Pelipadchenko R. [18], Pravdiuk N., Kozlovska L. [22], Svirko S. [28], Bardash S., Shapoval V., Pashkova A. [2] és mások. A kutatók a költségvetési intézmények számvitelének elméleti alapjait vizsgálták. A költségvetési szféra számvitel törvényi szabályozásának kérdéseire kiemelt figyelmet fordítanak olyan kutatók, mint Yarovenko T., Huzenko Yu., Masich T. [34], Shutka S., Volianyk H., Kolinko N. [33]. A tudósok hangsúlyozzák a jogszabályi keret fontosságát, amely az alapját képezi a digitális technológiák bevezetésének az állami szektorban, mivel meghatározza az elektronikus dokumentumok és számviteli rendszerek alkalmazásának jogi határait. Bardash S., Grabchuk I. [1], Romankova O., Hlushchenko I. [6], Vasylieva V., Konovalova O., Korotchenko V. [11], Peretiatko Yu., Cherniak D. [20], Mazina N. [16], Grytsay O., Kashpur Yu. [3], Syrotynska A., Syrotynskyi O., Smalko M. [29] tudományos cikkei a digitalizációnak a közszférában a számviteli folyamatok menedzselésére gyakorolt hatásának tanulmányozásával foglalkoznak. E kutatók munkái alapot teremtenek a digitális technológiák a számvitel hatékonyságára gyakorolt hatásának megértéséhez Ukrajna közszférájában, és további modernizációs lehetőségeket azonosítanak.

A cikk céljának (a kutatás célja és feladatai) megfogalmazása. A cikk célja a költségvetési intézmények számvitelének sajátosságainak tanulmányozása a digitalizáció kontextusában Kárpátalja példáján, valamint a digitális technológiák

számvitelre, a számviteli folyamatok automatizálására, a pénzügyi kimutatások pontosságának és hatékonyságának növelésére gyakorolt hatásának elemzése.

A tanulmány fő anyagának bemutatása. A költségvetési intézmények olyan állami és önkormányzati szervek, amelyek teljes mértékben az állami vagy helyi költségvetésből tartják fenn magukat. Tevékenységük igen sokrétű. Ide tartoznak az oktatási intézmények, az egészségügyi intézmények, a könyvtárak, a bírósági szervek, a helyi önkormányzati és állami ellenőrzési szervek, a minisztériumok és hivatalok, a független igazságszolgáltatás stb. Ezen intézmények tevékenységének sajátossága, hogy a nyereségszerzés nem céljuk. A költségvetési intézmények célja a tervekben és költségvetésekben meghatározott mutatók elérése, valamint az alapszabályban vagy finanszírozási programban meghatározott feladatok és funkciók végrehajtása.

A költségvetési intézményekben a számviteli nyilvántartások vezetésének eljárását Ukrajna Pénzügyminisztériumával egyetértésben Ukrajna Államkincstára szabályozza a közszférában érvényben lévő nemzeti számviteli előírásoknak (standardoknak) megfelelően. A költségvetési intézmény teljes számviteli folyamata elméleti szempontból három szakaszból áll: elsődleges számvitel, folyamatban lévő számvitel és összegző számvitel.

A számvitel szervezési folyamatai megfelelő elméleti alapelveken alapulnak, amelyek közül a legfontosabbak a következők:

- a számvitel szervezésének elvei;
- a számvitel szervezésének terve;
- a központosítás és decentralizáció közötti összefüggések a menedzsmentben;
- a vezető testületek és a külső felhasználók információszolgáltatási követelményei;
- normatív követelmények;
- a gazdálkodó szervezet számviteli politikája;
- számlarend.

A számvitel ésszerű szervezése az általánosan elfogadott rendelkezéseken alapul, nevezetesen:

- az intézmény szerkezetének és tevékenységének tanulmányozása;
- a számviteli személyzet és a könyvelők munkájának megszervezése;
- a számviteli folyamat megszervezése (a számviteli munka körének meghatározása);
- a számvitelre vonatkozó hatályos jogszabályok tökéletes ismeretének megszervezése a főkönyvelő és a számviteli munkatársak által [28].

Az ukrán költségvetési intézmények számviteli módszertana egy hosszú évek alatt kialakított, alapos és egyedi koncepciót képvisel, amely a költségvetési intézmények számviteli metodológiai alapelveinek gyakorlati megvalósítását szolgálja. Sajátosságainak alapját a módszertan jellegzetes elemei alkotják, amelyek leginkább a következő számviteli területeken mutatkoznak meg:

- a befektetett eszközök számvitele;
- a készletek számvitele;
- a bevételek számvitele;
- a kiadások számvitele.

Khorunzhak N. megjegyzi, hogy: „... a költségvetési intézményekben a számvitel egy célorientált, nyitott kibernetikai információs rendszer a menedzsment döntéshozatalának támogatására. Alapját képezi a specializált elemek sajátos szervezése, amelyek egy egységes rendszert alkotnak annak érdekében, hogy biztosítsák az erőforrások megőrzését, ésszerű felhasználását és a tevékenység pozitív végső eredményeinek elérését (a lakosság magas színvonalú szolgáltatásokkal való elégedettsége, valamint azok további fejlesztésének és tökéletesítésének alapjainak megteremtése)” [31].

A költségvetési intézmények számvitelének célját és feladatait figyelembe véve annak fő funkciói a következők:

✓ információs funkció (az állami és helyi költségvetések végrehajtásával kapcsolatos tevékenységek tervezése, értékelése, előrejelzése, elemzése, ellenőrzése, valamint a költségvetési intézmények becslései során felhasználható információk gyűjtése, feldolgozása és átadása külső és belső felhasználóknak);

✓ társadalmi funkció (az állami és helyi költségvetések végrehajtásával kapcsolatos tranzakciók átfogó, pártatlan reprodukálása, valamint a becslések bevezetése a számviteli rendszerbe a közszférában, valamint az államkincstári szervek és a költségvetési alapkezelők költségvetési és pénzügyi beszámolási mutatóinak ez alapján történő kialakítása közzététel céljából);

✓ tudományos-ismeretelméleti funkció (a számvitel fejlesztése a közszférában, valamint a számvitel tudományának továbbfejlesztése) [2].

A számvitel megszervezése és a pénzügyi kimutatások összeállítása a költségvetési intézményekben „A számvitelről és a pénzügyi kimutatásokról Ukrajnában” szóló törvény [23], valamint a 101. „A pénzügyi kimutatások bemutatása” c. Nemzeti Államháztartási Számviteli Standard [19] által meghatározott elveken alapul (lásd 1. táblázat), azonban ezeknél a gazdálkodó egységeknél a számviteli ciklus sajátos jellemzőkkel rendelkezik.

1. táblázat

A költségvetési intézmények számviteli alapelvei

Alapelv	Tartalom
Teljes kimutatás	a pénzügyi kimutatásoknak tartalmazniuk kell minden olyan információt a gazdasági műveletek és események tényleges és potenciális következményeiről, amelyek befolyásolhatják az azokon alapuló döntéseket.
Autonómia	minden vállalkozás önálló jogi személynek tekintendő, elkülönítve annak tulajdonosaitól, ezért a tulajdonosok személyes vagyona és kötelezettségei nem jelenhetnek meg a vállalkozás pénzügyi kimutatásaiban.
Következetesség	a vállalkozásnak állandó jelleggel (évről évre) kell alkalmaznia a kiválasztott számviteli politikát. A számviteli politika megváltoztatása csak a nemzeti számviteli standardok, a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok, valamint a közszféra nemzeti számviteli standardjai által meghatározott esetekben lehetséges, és azt indokolni, valamint a pénzügyi kimutatásokban feltüntetni kell.
Állandóság	magában foglalja a gazdálkodó eszközeinek és kötelezettségeinek értékelését azzal a feltételezéssel, hogy tevékenysége folytatódik

Alapelv	Tartalom
Összemérés	a bevételek és a költségek ahhoz az időszakhoz kapcsolódnak, amikor azok gazdaságilag felmerültek, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől
Tartalom elsődlegessége formával szemben	a gazdasági eseményeket tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően kell elszámolni
Egységes pénznem	a gazdálkodó pénzügyi kimutatásaiban szereplő összes tranzakció egységes pénznemben történő mérése és összegzése
Egyéb alapelvek	a nemzeti államháztartási számviteli standardok által meghatározottak

Forrás: saját szerkesztés [23] alapján

Ukrajna állami szektorában alkalmazott Nemzeti Államháztartási Számviteli Standardok feltételelesen a következő csoportokra oszthatók (összesen 20 standard):

1. a pénzügyi kimutatások általános követelményeit és tartalmát meghatározó standardok az állami szektor intézményei számára (101. „A pénzügyi kimutatások bemutatása”, 102 „Konzolidált pénzügyi kimutatások”, 103 „Szegegmentált pénzügyi kimutatások”, 105 „Pénzügyi beszámolás a hiperinflációs gazdaságokban”, 125 „A számviteli becslések változásai és hibák”, 130 „Az átváltási árfolyamok változásának hatásai”);

2. általános módszertani jellegű standardok (124 „Bevételek”, 126 „Lízing”, 127 „Eszközök értékvesztése”, 128 „Kötelezettségek”, 133 „Pénzügyi befektetések”, 134 „Pénzügyi instrumentumok”, 135 „Kiadások”);

3. egyes számviteli objektumok nyilvántartására, azok kimutatásokban való megjelenítésére vonatkozó standardok (121 „Tárgyi eszközök”, 122 „Immateriális javak”, 123 „Készletek”, 129 „Befektetési ingatlan”, 136 „Biológiai aktívák”);

4. egyes tevékenység típusok számvitelére vonatkozó standardok (131 „Beruházási (építési) szerződések”);

5. szociálpolitikai és az intézmények szociális tevékenységére vonatkozó standardok (132 „Munkavállalói juttatások”).

Ukrajnában jelenleg is folyamatban van az állami szektor számviteli és pénzügyi beszámolási rendszerének reformja, amely a nemzetközi állami szektorra vonatkozó számviteli standardok követelményeinek figyelembevételével zajlik. A reform célja a nemzeti állami szektorra vonatkozó számviteli standardok bevezetése, amelyeket a nemzetközi standardok alapján dolgoztak ki.

A költségvetési intézmények számvitelének egyik legfontosabb aspektusa az állami források átlátható és felelős felhasználása. A kormánynak pontosan dokumentálnia kell minden bevételt és kiadást, ami hozzájárul a korrupció, a nem rendeltetésszerű felhasználás megelőzéséhez, valamint az állami programok hatékony működéséhez.

A költségvetési intézmények rendszeres pénzügyi kimutatásai, amelyek magukban foglalják a bevételek és kiadások magyarázatát, a tartalékalap állapotát, valamint a különféle programokra és projektekre szánt források elosztását, lehetővé teszik a kormány és a közvélemény számára a pénzügyi helyzet nyomon követését és az esetleges hiányosságok vagy szabálytalanságok feltárását.

A számviteli folyamatok automatizálása elengedhetetlen lépés a költségvetési intézmények fejlődésében, és bevezetésének kilátásai meglehetősen kedvezőek:

➤ *a felhőalapú technológiák fejlődése*: a felhőalapú platformok használata lehetővé teszi a költségvetési intézmények számára, hogy csökkentsék saját IT-infrastruktúrájuk fenntartási költségeit, és hozzáférést kapjanak korszerű szoftvermegoldásokhoz anélkül, hogy drága berendezéseket kellene vásárolniuk;

➤ *integráció más állami rendszerekkel*: ígéretes irány a különböző állami intézményeket összekapcsoló integrált információs rendszerek fejlesztése, amely elősegíti az információ hatékony cseréjét és leegyszerűsíti a számviteli folyamatokat;

➤ *a mesterséges intelligencia és elemző rendszerek alkalmazása*: a modern automatizált rendszerek képesek mesterséges intelligencia algoritmusokat használni a pénzügyi mutatók előrejelzésére és elemzésére, lehetővé téve a vezetők számára a mélyebb betekintést és megalapozottabb döntéshozatalt;

➤ *a digitális kompetencia szintjének növekedése*: az információs technológiák és az automatizálás fejlődésével a költségvetési intézményekben várhatóan növekedni fog a munkavállalók szakképzettségi szintje, ami lehetővé teszi a modern rendszerek lehetőségeinek hatékonyabb kihasználását. Így a számviteli rendszerek automatizálása nemcsak szükséges, hanem kulcsfontosságú feltétele is a költségvetési intézmények további fejlődésének a digitalizáció és a globális gazdasági változások körülményei között [11].

Meg kell jegyezni, hogy számos tényező járul hozzá a számvitel automatizálásához, például a társadalom gyors számítógépesítése, az új információs technológiák folyamatos fejlődése és a tudományos megközelítések alkalmazása a munka szervezésében. Ez képezi az alapját mind a viszonylag egyszerű, automatizált munkahelyek (AMH) létrehozásának és bevezetésének, amelyek konkrét feladatok megoldására irányulnak, mind pedig az átfogó, automatizált irányítási rendszereknek (AIR). Az utóbbiak a költségvetési szféra különböző osztályain működnek, különféle feladatokat látva el [15].

Az automatizálás bevezetése azonban számos technikai és szervezeti kihívással szembesül a költségvetési intézményekben. Az egyik fő kihívás az, hogy a munkavállalók nincsenek kellően felkészítve az új automatizált rendszerek használatára. Sok alkalmazott alacsony szintű digitális készségekkel rendelkezik, ami további képzést és alkalmazkodást igényel. Emellett sok költségvetési intézmény alacsony technikai felszereltséggel és korlátozott lehetőségekkel rendelkezik a modern szoftvereszközök használatára. A szűkös költségvetés és az elavult infrastruktúra megnehezítheti a számviteli folyamatok automatizálásának legújabb megoldásainak bevezetését.

Az automatizálás további problémája az adatbiztonság és az információvédelem. Figyelembe véve a költségvetési intézmények által feldolgozott adatok fontosságát, a kiberbiztonság és a bizalmas információk védelme különösen nagy jelentőséget kap. A rendszerek működésének zavarai vagy az adatszivárgások súlyos következményekkel járhatnak, ezért az automatizálás során különösen körültekintő megközelítést kell alkalmazni a biztonság terén [33].

A fejlett államigazgatási rendszerrel rendelkező országok többségében, különösen az Egyesült Államokban, Kanadában és az Európai Unió országaiban, a modern

számveteli rendszerek integrált információs rendszerek segítségével végzett költségelemzésen alapulnak. Ezek a rendszerek lehetővé teszik a költségvetési programok végrehajtásának nyomon követését és a vagyonkezelést. Így az állami kiadásokra vonatkozó információk pontosabbá és hozzáférhetőbbé válnak, megkönnyítve a magasabb szintű döntéshozatalt [33].

A költségvetési intézmények számveteli szabályozásának alapelveinek megfelelése a digitalizáció elveinek a 2. táblázatban kerül bemutatásra.

2. táblázat

A költségvetési intézmények számveteli szabályozásának alapelveinek megfelelése a digitalizáció elveinek

Normatív jogszabály	Tartalom	Megfelelés a digitalizáció elveinek
Ukrajna Költségvetési Kódexe [10]	Szabályozza az állami szektor pénzügyi kapcsolatait, meghatározza az állami költségvetés összeállításának, végrehajtásának és elszámolásának eljárásait.	Előírja az információs rendszerek alkalmazásának szükségességét az államháztartás kezelésében, amely alapot teremt a költségvetési folyamat és a számvitel digitalizálásához.
„A számvitelről és a pénzügyi kimutatásokról Ukrajnában” szóló törvény [23]	A számviteli szabályozás alapvető jogszabálya, amely meghatározza a számvitel általános elveit valamennyi gazdálkodó szervezet, így az állami intézmények számára is.	Tartalmazza az elektronikus dokumentumok és az elektronikus digitális aláírás használatának rendelkezéseit a pénzügyi kimutatások elkészítésére, valamint benyújtására.
Nemzeti Államháztartási Számviteli Standardok [19]	Szabályozzák az állami szektor intézményeinek eszköznyilvántartását és a pénzügyi kimutatások benyújtásának rendjét.	A digitális számvitel és az elektronikus dokumentumkezelés lehetőségeihez igazítva vannak.
Ukrajna Miniszteri Kabinetének rendelete „A költségvetési intézmények könyvelői szolgálatáról szóló mintaszabályzat jóváhagyásáról” [24]	Meghatározza az állami szektor intézményeiben alkalmazott számviteli eljárásokat.	Figyelembe veszi az elektronikus rendszerek lehetőségeit a számviteli folyamatok automatizálására.

A jogszabályok elemzése azt mutatja, hogy többségük figyelembe veszi a költségvetési szféra számvitelének digitalizálására vonatkozó modern követelményeket. A fő jogi dokumentumok szabályozzák az információs rendszerek és az elektronikus dokumentumkezelés alkalmazását, ami hozzájárul a számviteli folyamatok automatizálásához, valamint a pénzügyi kimutatások átláthatóságának, pontosságának és gyorsaságának növeléséhez.

A digitalizáció fokozatosan a közpénzügyek irányításának kulcselemévé válik, mivel elősegíti a költségvetési források hatékony ellenőrzését, és csökkenti a pénzügyi szabálytalanságok kockázatát. A hatályos jogszabályi háttér nemcsak támogatja ezt a folyamatot, hanem előfeltételeket is teremt a digitális technológiák további fejlődéséhez

a számvitel területén, ami viszont hozzájárul az állami erőforrások kezelésének hatékonyságához.

Kárpátalja Ukrajna egyik legfiatalabb megyéje, amely egyedi földrajzi elhelyezkedésével és természeti-klimatikus adottságaival rendelkezik. Magyarországgal, Lengyelországgal, Szlovákiával és Romániával határos, ami különös jelentőséget ad számára a határon átnyúló együttműködés és a nemzetközi kapcsolatok szempontjából.

2020-tól, az adminisztratív-területi reform eredményeként, Kárpátalján új közigazgatási struktúra lépett hatályba – 6 járás és 64 egyesített területi közösség (kistérség) jött létre (lásd 3. táblázat), ami jelentős hatással volt a helyi szintű irányítási folyamatokra és a költségvetési tervezésre. Ez lehetőséget teremtett a közösségek pénzügyi autonómiájának növelésére, a költségvetési források kezelésének optimalizálására, valamint az ellenőrzési mechanizmusok fejlesztésére.

3. táblázat

Decentralizáció Kárpátalján

Ssz.	Járási megnevezése	Kistérség száma	Települések száma
1	Beregszászi járás	10	105
2	Munkácsi járás	13	142
3	Rahói járás	4	26
4	Técsői járás	10	64
5	Ungvári járás	14	125
6	Husztai járás	13	143

Forrás: [13]

Ugyanakkor a régió sajátosságai – különösen a nagyszámú nemzetközi támogatás, az európai együttműködési programokban való részvétel és a határ menti területek gazdasági tevékenységének specifikuma – megkövetelik a modern számviteli eszközök alkalmazkodását az európai szabványok követelményeihez. Ez új lehetőségeket nyit meg a költségvetési szféra fejlődése számára a digitalizáció feltételei között.

A költségvetési alapkezelői a költségvetési intézmények, amelyeket vezetőik képviselnek, és amelyek felhatalmazást kapnak a költségvetési előirányzatok fogadására, a költségvetési kötelezettségek vállalására és a költségvetési kiadások végrehajtására.

A költségvetési alapkezelők alárendeltségi fokától, a rájuk bízott jogok körétől, felelősségtől és feladatkörétől, valamint a minisztériumok, hivatalok és végrehajtó szervek irányítási struktúrájától függően két fő csoportra oszthatók.

I. csoport. Fő költségvetési alapkezelők: a vezetőjük által képviselt költségvetési intézmények, akik költségvetési előirányzatok megállapításával kapnak felhatalmazást.

II. csoport. Alacsonyabb szintű költségvetési alapkezelők: akik a fő alapkezelők által kialakított hierarchiáján belül működnek.

A fő költségvetési alapkezelők határozzák meg az alacsonyabb szintű alapkezelők és a költségvetési források kedvezményezettjeinek hálózatát, figyelembe véve az egységes nyilvántartási rendszerre és az azzal kapcsolatos adatbázisra vonatkozó követelményeket [10].

Az alacsonyabb szintű költségvetési alapkezelők közé tartoznak azoknak az intézményeknek és szervezeteknek a vezetői, amelyek alárendelt intézményekkel rendelkeznek, és a költségvetésből kapnak forrásokat saját intézményük kiadásainak fedezésére, valamint az alárendelt intézmények kiadásainak finanszírozására.

Az alacsonyabb szintű költségvetési alapkezelők két kategóriára oszthatók: a második és a harmadik szintű költségvetési alapkezelőkre.

A második szintű költségvetési alapkezelők azoknak az intézményeknek a vezetői, akik a fő költségvetési alapkezelőktől kapnak forrásokat saját intézményük működtetésére, valamint ezek tovább osztására alárendelt intézmények és szervezetek között.

A harmadik szintű költségvetési alapkezelők olyan intézményvezetők, akik kizárólag saját intézményük kiadásaira kapnak költségvetési forrásokat.

A költségvetési források kedvezményezettje olyan gazdálkodó szervezet, civil vagy más típusú szervezet, amely nem rendelkezik költségvetési intézményi státusszal, de a költségvetési alapkezelő megbízása alapján jogosult a költségvetési programban előírt intézkedések végrehajtására, valamint ehhez költségvetési forrásokat kap.

A háromszintű finanszírozási rendszer az állami költségvetés szintjén érvényes azon helyi jelentőségű intézmények esetében, amelyek finanszírozása központi állami előirányzatokból történik. A helyi költségvetések szintjén a finanszírozási modell a következőképpen néz ki:

fő költségvetési alapkezelő – harmadik szintű költségvetési alapkezelő.

A költségvetési alapkezelők és kedvezményezettek Ukrajnában az állami és a helyi költségvetés viszonylatában a 4. táblázatban kerültek részletesen bemutatásra.

4. táblázat

A költségvetési alapkezelők és kedvezményezettek Ukrajnában

Ssz.	Megnevezés	Állami költségvetés		Helyi költségvetések		Összesen	
		száma	arány (%)	száma	arány (%)	száma	arány (%)
1	Fő költségvetési alapkezelők	70	1,70	7331	26,36	7401	23,19
2	Alacsonyabb szintű költségvetési alapkezelők	3766	91,56	11882	42,73	15648	49,02
3	Kedvezményezettek	277	6,74	8595	30,91	8872	27,79
	Összesen	4113	100	27808	100	31921	100

Forrás: saját szerkesztés [27] alapján

A Kárpátalján összesen 1348 költségvetési alapkezelő és kedvezményezett működik, ebből 159 az állami költségvetés, míg 1189 a helyi költségvetés szintjén.

A Kárpátalja költségvetési intézményei sajátos körülmények között működnek, amelyek közé tartoznak:

✓ a jelentős számú támogatott önkormányzatok, amelyek az állami finanszírozástól függenek;

✓ a határon átnyúló együttműködés, amely befolyásolja a nemzetközi pénzügyi áramlások számvitelét;

✓ a fejlett turisztikai és rekreációs ágazat, amely további költségvetési bevételeket generál.

E sajátosságok figyelembevételével a régió költségvetési intézményeinek számvitele hatékony digitális eszközök alkalmazását igényli a pénzügyi kimutatások időben történő elkészítéséhez és a költségvetési alapok kezelésének optimalizálásához.

A magánszektorhoz viszonyítva a költségvetési szektor jelentős elmaradásban van az automatizáció terén. A számviteli nyilvántartás gyakran alkalmazott, specializált programok nélkül zajlik, és elsősorban Microsoft Excel vagy Word használatával történik. A dokumentumok cseréje jellemzően aláírással és pecséttel ellátott szkennelt másolatok formájában valósul meg, ami jelentősen lassítja az adminisztratív folyamatokat.

A költségvetési szektorban a számvitel automatizációjának hiányát több tényező magyarázza: az elavult anyagi-technikai bázisok (a munkahelyi eszközök cseréje általában 7–8 évente történik); a költségvetési intézmények működésének sokfélesége, mivel azok az oktatási, egészségügyi, szociális és egyéb közszolgáltatási területeket egyaránt lefedik; a megfelelő tapasztalattal rendelkező szakképzett munkaerő hiánya az új számviteli szoftverek alkalmazásában, valamint az alacsony bérezési szint, amely nem ösztönzi a fiatal szakembereket a költségvetési szektorban való munkavállalásra.

A számviteli folyamatok automatizációja, különösen a költségvetési alapok kezelésére szolgáló specializált szoftverek bevezetése jelentősen csökkentheti a dokumentumfeldolgozási időt, minimalizálhatja a hibák számát, javíthatja a költségvetési alapok felhasználásának ellenőrzését, valamint felgyorsíthatja és átláthatóbbá teheti az információkezelési folyamatokat.

Az ukrán számítógépes programok piaca – amint azt [29] is említi – számos rendszerkomplexummal képviselteti magát a költségvetési intézmények számvitelének biztosítására.

A költségvetési intézmények számára kifejlesztett nemzeti IT-termékek piacának elemzése alapján tíz legelterjedtebb szoftvert azonosítottunk, amelyek közé tartoznak a következők: MASTER: Költségvetési intézmények [5], M.E.Doc [4], Fit-Budget [21], ISpro [26], Debet Plus [30], Crystal Finance Millennium [25], Egységes Költségvetésirányítási Információs Rendszer [32], LOGICA (helyi költségvetések tervezését és végrehajtását támogató információs-elemző rendszer) [12], Elektronikus Adózói Fiók [14], valamint az E-Jelentés [7].

A költségvetési intézmények számvitelének, pénzügyi kimutatásainak elkészítésére és benyújtására szolgáló szoftverek összehasonlító elemzését az 5. táblázat tartalmazza.

A költségvetési intézmények számára készült szoftveres megoldások vizsgálata azt mutatta, hogy a leghatékonyabb rendszerek ötvözik a számvitel automatizálását, az állami nyilvántartásokkal való integrációt és az adatok felhőalapú tárolásának lehetőségét.

✓ *MASTER: Költségvetési intézmények, Fit-Budget, ISpro, Debet Plus* – átfogó számviteli rendszerek, amelyek lehetővé teszik a könyvelés vezetését a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

✓ *M.E.Doc, E-Jelentés, Elektronikus Adózói Fiók* – jelentéskészítésre és -benyújtásra specializált megoldások, amelyek automatizálják a felügyeleti szervekkel való együttműködést.

✓ *Egységes Költségvetésirányítási Információs Rendszer, LOGICA* – integrált állami platformok, amelyek elősegítik a központosított pénzügyi irányítást.

✓ A felhőalapú verzióval rendelkező programok (pl. *M.E.Doc, Egységes Költségvetésirányítási Információs Rendszer*) biztosítják a számviteli adatokhoz való hozzáférést bármikor és bármilyen eszközzel.

5. táblázat

A költségvetési intézmények számvitelének, pénzügyi kimutatásainak elkészítésére és benyújtására szolgáló szoftverek összehasonlító elemzése

Ssz.	Szoftver neve	Jellemzők	Számvitelhez	Jelentés készítéshez	Felhőalapú megoldás (elérhető-e a program online, telepítés nélkül)	Integráció az állami rendszerekkel (szinkronizálható-e a Kincstárral, az Állami Adóhatósággal stb.)
1	MASTER: Költségvetési intézmények (ukránul MASTER: Бюджетні установи)	Speciális megoldás az állami szektor számvitelére, amely támogatja a számviteli folyamatokat a hatályos jogszabályoknak megfelelően. Lehetővé teszi a pénzügyi kimutatások automatizált elkészítését, a készpénzes és tényleges kiadások nyilvántartását, valamint a költségvetési alapok felhasználásának ellenőrzését.	+	+	-	+
2	M.E.Doc	Népszerű elektronikus dokumentumkezelő és jelentéskészítő rendszer. Használható elektronikus	-	+	+	+

Ssz.	Szoftver neve	Jellemzők	Számvitelhez	Jelentés készítéshez	Felhőalapú megoldás (elérhető-e a program online, telepítés nélkül)	Integráció az állami rendszerekkel (szinkronizálható-e a Kincstárral, az Állami Adóhatósággal stb.)
		jelentések létrehozására, aláírására és benyújtására az ellenőrző hatóságokhoz (Állami Adóhatóság, Kincstár, Nyugdíjalap). Integrálható más számviteli programokkal.				
3	Fit-Budget (ukránul <i>Fit-Бюджет</i>)	Költségvetési intézmények számára készült szoftvercsomag, amely biztosítja a számviteli nyilvántartást, a becslések összeállítását, a költségvetési végrehajtás ellenőrzését, valamint a pénzügyi és statisztikai jelentések elkészítését.	+	+	-	+
4	ISpro	Átfogó ERP-megoldás az állami szektor számviteli folyamatainak automatizálására. Tartalmazza a számviteli, személyzeti elszámolási, bérszámfejtési, vagyonkezelési és jelentéskészítési modulokat.	+	+	+	+

Ssz.	Szoftver neve	Jellemzők	Számvitelhez	Jelentés készítéshez	Felhőalapú megoldás (elérhető-e a program online, telepítés nélkül)	Integráció az állami rendszerekkel (szinkronizálható-e a Kincstárral, az Állami Adóhatósággal stb.)
5	Debet Plus (ukránul Дебет Плюс)	Költségvetési intézmények számvitelét támogató rendszer, amely biztosítja a tárgyi eszközök nyilvántartását, a kiadások ellenőrzését, a pénzügyi kimutatások összeállítását és az állami nyilvántartásokkal való integrációt.	+	+	-	+
6	Crystal Finance Millennium	Pénzügyi és számviteli rendszer, amelyet a költségvetési intézmények számvitelhez használnak. Biztosítja a bevételek és kiadások nyilvántartását, a pénzeszközök felhasználásának ellenőrzését, valamint a pénzügyi kimutatások automatizált elkészítését.	+	+	-	+
7	Egységes Költségvetésirányítási Információs Rendszer (ukránul Єдина інформаційна система управління бюджетом - СІСУБ)	Állami platform, amely biztosítja a központi költségvetési folyamatok irányítását, az állami pénzeszközök felhasználásának ellenőrzését és az egyéb pénzügyi	+	+	+	+

Ssz.	Szoftver neve	Jellemzők	Számvitelhez	Jelentés készítéshez	Felhőalapú megoldás (elérhető-e a program online, telepítés nélkül)	Integráció az állami rendszerekkel (szinkronizálható-e a Kincstárral, az Állami Adóhatósággal stb.)
		rendszerekkel való integrációt.				
8	LOGICA (helyi költségvetések tervezését és végrehajtását támogató információs-elemző rendszer)	Rendszer a helyi költségvetések kezelésére. Lehetővé teszi a helyi költségvetések kialakításának, tervezésének és végrehajtásának automatizálását, valamint a jelentések elkészítését és benyújtását.	+	+	+	+
9	Elektronikus Adózói Fiók (ukránul <i>Електронний кабінет платника податків</i>)	Az Állami Adóhatóság hivatalos webszolgáltatása, amely lehetővé teszi a jelentések benyújtását, a költségvetési egyenleg ellenőrzését, valamint kérelmek és megkeresések benyújtását az adóhatóságokhoz.	-	+	+	+
10	E-Jelentés (ukránul <i>Звітність</i>)	C- Elektronikus fiók létrehozását biztosító rendszer a költségvetési alapkezelők, a kötelező állami társadalom- és nyugdíjbiztosítási alapok (a Kincstár ügyfelei) számára, akik pénzügyi és/vagy költségvetési jelentéseket készítenek és nyújtanak be a	-	+	+	+

Ssz.	Szoftver neve	Jellemzők	Számvitelhez	Jelentés készítéshez	Felhőalapú megoldás (elérhető-e a program online, telepítés nélkül)	Integráció az állami rendszerekkel (szinkronizálható-e a Kincstárral, az Állami Adóhatósággal stb.)
		Kincstár illetékes szervéhez.				

Összességében a számvitel digitális átalakulása visszafordíthatatlan és elengedhetetlen a költségvetési intézmények hatékony működéséhez. A modern szoftvermegoldások alkalmazása nemcsak a munkafolyamatok optimalizálását teszi lehetővé, hanem növeli a pénzügyi fegyelmet és a jogszabályi megfelelést is.

Következtetések és további kutatások kilátásai. A számvitel digitalizálása a Kárpátaljai régió költségvetési intézményeiben az állami pénzügyi irányítás fejlődésének egyik kulcsfontosságú iránya. A számviteli folyamatok automatizálása, az elektronikus dokumentumkezelés és a speciális szoftverek alkalmazása hozzájárul a pénzügyi kimutatások átláthatóságának, gyorsaságának és pontosságának növeléséhez.

A digitális transzformáció fő tendenciái a következők:

✓ a számviteli folyamatok automatizálása, amely csökkenti az emberi tényező hatását, minimalizálja a hibákat és optimalizálja a pénzügyi információk feldolgozásához szükséges időt;

✓ az elektronikus dokumentumkezelésre való átállás, amely jelentősen leegyszerűsíti az adminisztrációt, növeli a költségvetési intézmények és az állami szervek közötti együttműködés hatékonyságát;

✓ integráció az állami nyilvántartásokkal és pénzügyi platformokkal, például az Egységes Költségvetésirányítási Információs Rendszerrel és az Elektronikus Adózói Fiókkal, ami lehetővé teszi a költségvetési alapok felhasználásának központosított ellenőrzését;

✓ a felhőalapú technológiák fejlesztése, amelyek jobbítják az adatok elérhetőségét, és lehetővé teszik a pénzügyi információk hatékony kezelését valós időben.

A digitális technológiák hatékony bevezetéséhez a költségvetési intézményekben szükséges: állami támogatás a digitális projektek finanszírozása és a jogszabályi keretek korszerűsítése formájában; képzési programok kidolgozása a könyvelőségi dolgozók digitális kompetenciájának növelésére; valamint a pénzügyi információk kibebiztonsági rendszerének fejlesztése.

A további kutatások a Kárpátaljai költségvetési intézményekben bevezetett digitális technológiák hatékonyságának értékelésére, valamint a számvitel digitalizálásának legjobb nemzetközi gyakorlati ukrán környezetbe történő adaptálására irányulhatnak.

Felhasznált források listája

1. Bardash S., Grabchuk I. Digital technologies in accounting: main opportunities and risks. *Effective Economics*. 2021. Vol. 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2021/20.pdf DOI: 10.32702/2307-2105-2021.9.18 (letöltés időpontja: 2025.03.01)
2. Bardash S., Shapovalova V., Pashkova A. Verification of the scientific component of the accounting of budget institutions. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2024. Vol. 336 (6). P.17-26. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-2>
3. Grytsay O., Kashpur, Y. Implementation of digitalization of accounting in the public sector. *Economy and Society*. 2023. Vol. 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-146>
4. M.E.Doc. URL: <https://medoc.ua/> (letöltés időpontja: 2025.03.01)
5. MASTER: Бюджетні установи. URL: <https://masterbuh.com/product/byudzhetni-ustanovi> (letöltés időpontja: 2025.03.01)
6. Romankova O., Hlushchenko I. Organization of accounting and control over the use of funds in budgetary institutions. *Scientific Notes of TNU Named After V. I. Vernadsky. Series: Economics and Management*. 2020. Vol. 2. P. 185-191. DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-2-69>
7. АС «Є-Звітність». URL: <https://www.treasury.gov.ua/elektronne-podannya-zvitnosti-ye-zvitnist> (letöltés időpontja: 2025.03.02)
8. Атамас П.І. Основи обліку в бюджетних установах: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 86 с.
9. Бенько І. Д., Гуцайлук Л. О. Роль і місце бюджетного обліку в організації фінансування бюджетних установ та шляхи його модернізації. *Галицький економічний вісник. Наук. журнал*. 2009. № 3. С. 167–170.
10. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (letöltés időpontja: 2025.03.02)
11. Васильєва В. Г., Коновалова О. В., Коротченко В. О. Сучасні проблеми автоматизації обліку в бюджетних установах: теоретичні та практичні аспекти. *Економічний простір*. 2018. Вип. 138. С. 150-163. DOI: <https://doi.org/10.30838/P.ES.2224.231018.150.254>
12. Головний проектно-виробничий і сервісний центр комп'ютерних фінансових технологій Міністерства фінансів України. АІС «LOGICA». URL: <https://gft.kiev.ua/> (letöltés időpontja: 2025.03.03)
13. Децентралізація. Закарпатська область. URL: <https://decentralization.ua/areas/0312> (letöltés időpontja: 2025.03.03)
14. Електронний кабінет платника податків. URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/> (letöltés időpontja: 2025.03.03)
15. Заворотна І. О. Автоматизація обліку в бюджетних установах. *Матеріали восьмої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України»*. 2014. С. 87-88.
16. Мазіна Н.М. Особливості розвитку інформаційних технологій в організації бухгалтерського обліку установ державного сектора. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 6 (276). С. 100-106. DOI: 10.32752/1993-6788-2024-1-276-100-106 URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/06/6.24._topic_Natalia-M.-Mazina-100-106.pdf
17. Максимова В.Ф. Перспективи вдосконалення облікової системи в бюджетних установах. *Бізнес Інформ*, 2014. № 7. С. 230-234. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_7_42 (letöltés időpontja: 2025.03.04)
18. Максимова В.Ф., Пеліпадченко Р.О. Концептуальні засади розвитку системи бухгалтерського обліку в бюджетних установах. *Економічний простір*. 2008. №16. С. 33-40.
19. Міністерство фінансів України. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі. URL: <https://mof.gov.ua/en/nacionalni-polozhennja> (letöltés időpontja: 2025.03.10)
20. Перетяцько Ю., Черняк Д. Автоматизація бухгалтерського обліку бюджетних установ. *Науковий вісник Полісся*. 2021. № 1 (22). С. 141-149. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1\(22\)-141-149](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1(22)-141-149)

21. Платформа «Fit-Бюджет». URL: <https://fit.com.ua/> (letöltés időpontja: 2025.03.03)
22. Правдюк Н.Л., Козловська Л.Ю. Особливості використання плану рахунків бухгалтерського обліку в бюджетних установах. *Ефективна економіка*. 2023. № 10. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.10.11>
23. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (letöltés időpontja: 2025.03.01)
24. Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2011-%D0%BF#Text> (letöltés időpontja: 2025.03.01)
25. Програмний комплекс «Crystal Finance Millennium». URL: <http://www.cfm.com.ua/> (letöltés időpontja: 2025.03.05)
26. Програмний комплекс «ISpro». URL: <https://ispro.ua/> (letöltés időpontja: 2025.03.05)
27. Розпорядники та одержувачі бюджетних коштів. Open Budget. URL: <https://openbudget.gov.ua/spending-agencies/graphic> (letöltés időpontja: 2025.03.05)
28. Свірко С. В. Організація управлінського обліку в бюджетних установах: етап постановки та його складові. *Фінанси, облік і аудит*. 2014. № 2. С. 235-250.
29. Сиротинська А. П., Сиротинський О. А., Смалько М. М. Практичні аспекти використання інформаційних систем суб'єктами державного сектору. *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»*. 2018. Вип. 4 (84). С. 199–207. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve4201819>
30. Система управління підприємством «ДЕБЕТ Плюс». URL: <https://debet.com.ua/> (letöltés időpontja: 2025.03.05)
31. Хорунжак Н. Модернізація обліку і контролю в бюджетних установах в умовах системної трансформації управління :дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.09. Тернопіль. 2014. 537 с.
32. Центр інформаційних та аналітичних технологій. Єдина інформаційна система управління бюджетом (ЄІСУБ). URL: <https://ciat.net.ua/uk> (letöltés időpontja: 2025.03.06)
33. Шутка С.Є., Воляник Г.М., Колінько Н.І. Модернізація обліку в установах державного сектору економіки. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. Вип. 29. С. 53-60. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/29-2022/10.pdf> DOI: <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2022.29.10>
34. Яровенко Т.С., Гузенко Ю.А., Масіч Т.О. Бухгалтерський облік в державному секторі України: особливості та перспективи. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 2. С. 774-779. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/2_ukr/138.pdf (letöltés időpontja: 2025.03.06)

References

1. Bardash, S., Grabchuk, I. (2021). Digital technologies in accounting: main opportunities and risks. *Effective Economics*, 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2021/20.pdf DOI: 10.32702/2307-2105-2021.9.18 [in Ukrainian]
2. Bardash, S., Shapovalova, V., Pashkova, A. (2024). Verification of the scientific component of the accounting of budget institutions. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 336(6), 17-26. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-2> [in Ukrainian]
3. Grytsay, O., Kashpur, Y. (2023). Implementation of digitalization of accounting in the public sector. *Economy and Society*, (56). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-146> [in Ukrainian]
4. M.E.Doc. URL: <https://medoc.ua/> [in Ukrainian]
5. MASTER: Biudzhetni ustanovy. URL: <https://masterbuh.com/product/byudzhetni-ustanovi> [in Ukrainian]
6. Romankova, O., Hlushchenko, I. (2020). Organization of accounting and control over the use of funds in budgetary institutions. *Scientific Notes of TNU Named After V. I. Vernadsky. Series: Economics and Management*, 2, 185-191. DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-2-69> [in Ukrainian]
7. AS «Ie-Zvitnist». URL: <https://www.treasury.gov.ua/elektronne-podannya-zvitnosti-ye-zvitnist> [in Ukrainian]

8. Atamas, P. I. (2015). Osnovy obliku v biudzhetykh ustanovakh: navch. posib. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury [in Ukrainian]
9. Benko, I. D., Hutsailiuk, L. O. (2009). Rol i mistse biudzhethnoho obliku v orhanizatsii finansuvannia biudzhetykh ustanov ta shliakhy yoho modernizatsii [The role and place of budget accounting in the organization of financing of budget institutions and ways of its modernization.]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, 3, 167–170 [in Ukrainian]
10. Biudzhetni kodeks Ukrainy vid 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
11. Vasylieva, V. H., Konovalova, O. V., Korotchenko, V. O. (2018). Suchasni problemy avtomatyzatsii obliku v biudzhetykh ustanovakh: teoretychni ta praktychni aspekty [Modern problems of accounting automation in budget institutions: theoretical and practical aspects]. *Ekonomichnyi prostir - Economic space*, (138), 150-163. DOI: <https://doi.org/10.30838/P.ES.2224.231018.150.254> [in Ukrainian]
12. Holovnyi proektno-vyrobnychi i servisnyi tsentr kompiuternykh finansovykh tekhnolohii Ministerstva finansiv Ukrainy. AIC «LOGICA». URL: <https://gft.kiev.ua/> [in Ukrainian]
13. Detsentralizatsiia. Zakarpatska oblast. URL: <https://decentralization.ua/areas/0312> [in Ukrainian]
14. Elektronnyi kabinet platnyka podatkov. URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/> [in Ukrainian]
15. Zavorotna, I.O. (2014). Avtomatyzatsiia obliku v biudzhetykh ustanovakh [Accounting automation in budget institutions]. *Materialy vosmoi Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii «Oblikovo-analitychne zabezpechennia innovatsiinoi transformatsii ekonomiky Ukrainy» - Materials of the Eighth All-Ukrainian Scientific and Practical Internet Conference "Accounting and Analytical Support for Innovative Transformation of the Economy of Ukraine"*, 87-88 [in Ukrainian]
16. Mazina, N.M. (2024). Osoblyvosti rozvytku informatsiinykh tekhnolohii v orhanizatsii bukhhalterskoho obliku ustanov derzhavnoho sektora [Features of the development of information technologies in the organization of accounting of public sector institutions]. *Aktualni problemy ekonomiky - Current economic problems*, 6 (276), 100-106. DOI: 10.32752/1993-6788-2024-1-276-100-106 URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/06/6.24._topic_Natalia-M.-Mazina-100-106.pdf [in Ukrainian]
17. Maksimova, V.F. (2014). Perspektyvy vdoskonalennia oblikovoi systemy v biudzhetykh ustanovakh [Prospects for improving the accounting system in budget institutions]. *Biznes Inform*, 7, 230-234. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_7_42 [in Ukrainian]
18. Maksimova, V.F., Pelipadchenko, R.O. (2008). Kontseptualni zasady rozvytku systemy bukhhalterskoho obliku v biudzhetykh ustanovakh [Conceptual principles for the development of the accounting system in budget institutions]. *Ekonomichnyi prostir - Economic space*, 16, 33-40 [in Ukrainian]
19. Ministerstvo finansiv Ukrainy. Natsionalni polozhennia (standarty) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori. URL: <https://mof.gov.ua/en/nacionalni-polozhennja>
20. Peretiatio, Yu., Cherniak, D. (2021). Avtomatyzatsiia bukhhalterskoho obliku biudzhetykh ustanov [Automation of accounting in budget institutions]. *Naukovyi visnyk Polissya - Scientific Bulletin of Polissya*, issue 1 (22), 141-149. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1\(22\)-141-149](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1(22)-141-149) [in Ukrainian]
21. Platforma «Fit-Biudzheth». URL: <https://fit.com.ua/> [in Ukrainian]
22. Pravdiuk, N.L., Kozlovska, L.Iu. (2023). Osoblyvosti vykorystannia planu rakhunkiv bukhhalterskoho obliku v biudzhetykh ustanovakh [Features of the use of the chart of accounts of accounting in budget institutions]. *Efektivna ekonomika - Efficient economy*, 10. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.10.11> [in Ukrainian]
23. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
24. Pro zatverdzhennia Typovoho polozhennia pro bukhhaltersku sluzhbu biudzhethnoi ustanovy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 26.01.2011 № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2011-%D0%BF#Text>

25. Proqramnyi kompleks «Crystal Finance Millennium». URL: <http://www.cfm.com.ua/> [in Ukrainian]
26. Proqramnyi kompleks «ISpro». URL: <https://ispro.ua/> [in Ukrainian]
27. Rozporiadnyky ta oderzhuvachi biudzhetykh koshtiv. Open Budget. URL: <https://openbudget.gov.ua/spending-agencies/graphic> [in Ukrainian]
28. Svirko, S. V. (2014). Orhanizatsiia upravlinskoho obliku v biudzhetykh ustanovakh: etap postanovky ta yoho skladovi [Organization of management accounting in budget institutions: the stage of formulation and its components]. *Finansy, oblik i audyt - Finance, accounting and auditing*, 2, 235-250 [in Ukrainian]
29. Syrotynska, A. P., Syrotynskiy, O. A., Smalko, M. M. (2018). Praktychni aspekty vykorystannia informatsiinykh system subiektamy derzhavnoho sektoru [Practical aspects of the use of information systems by public sector entities]. *Visnyk NUVHP. Seriya «Ekonomichni nauky» - Bulletin of the National University of Water Management and Environmental Management. Series "Economic Sciences"*, issue 4 (84), 199–207. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve4201819> [in Ukrainian]
30. Systema upravlinnia pidpriemstvom «DEBET Plus». URL: <https://debet.com.ua/>
31. Khorunzhak, N. (2014). Modernizatsiia obliku i kontroliu v biudzhetykh ustanovakh v umovakh systemnoi transformatsii upravlinnia. *Doctor's thesis*. Ternopil [in Ukrainian]
32. Tsentri informatsiinykh ta analitychnykh tekhnolohii. Yedyna informatsiina systema upravlinnia biudzhetom (JeISUB). URL: <https://ciat.net.ua/uk> [in Ukrainian]
33. Shutka, S.Ie., Volianyk, H.M., Kolinko, N.I. (2022). Modernizatsiia obliku v ustanovakh derzhavnoho sektoru ekonomiky [Modernization of accounting in public sector institutions]. *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini - Public management and administration in Ukraine*, issue 29, 53-60. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/29-2022/10.pdf> DOI: <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2022.29.10> [in Ukrainian]
34. Iarovenko, T.S., Huzenko, Yu.A., Masich, T.O. (2016). Bukhhalterskyi oblik v derzhavnomu sektori Ukrainy: osoblyvosti ta perspektyvy [Accounting in the public sector of Ukraine: features and prospects]. *Ekonomika i suspilstvo - Economy and society*, issue 2, 774-779. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/2_ukr/138.pdf [in Ukrainian]

Отримано:	31.03.2025	Beérkezett:	2025.03.31	Received:	31.03.2025
Прийнято до друку:	18.04.2025	Elfogadva:	2025.04.18	Accepted:	18.04.2025
Опубліковано:	12.05.2025	Megjelent:	2025.05.12	Published:	12.05.2025